

Raad voor Rechtsbijstand

Centraal kantoor Utrecht

Bezoekadres • Croeselaan 15 • Utrecht

Postadres • Postbus 24080 • 3502 MB Utrecht

Tel. [REDACTED]

www.rvt.org

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken

[REDACTED]
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum: 28 januari 2021
Uw kenmerk: [REDACTED]
Onderwerp: Advies Raad voor Rechtsbijstand conceptwetsvoorstel Uitvoeringswet
Verordening Brussel II-bis
Behandeld door: [REDACTED]
Telefoonnr: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]

Geachte [REDACTED]

In uw brief d.d. 7 december j.l. heeft u de Raad voor Rechtsbijstand het conceptwetsvoorstel voor de uitvoeringswet van de verordening Brussel II-bis gestuurd en verzocht binnen acht weken zowel schriftelijk als elektronisch te reageren.

Bijgaand ontvangt u de schriftelijke reactie van de Raad op het wetsvoorstel. Wij hebben tevens getracht elektronisch te reageren, maar de termijn voor de internetconsultatie bleek reeds te zijn gesloten op 17 januari j.l.

Het wetsvoorstel

De uitvoeringswet van de gewijzigde verordening Brussel II-bis schaft voor beslissingen inzake ouderlijke verantwoordelijkheid het verlof tot tenuitvoerlegging (de exequatur) af. Voor beslissingen over omgangsrecht en gezagsbeslissingen was dit al het geval. Dit zal leiden tot minder 'exequatur' procedures waarbij een rechterlijk verlof dient te worden gevraagd om een rechterlijke beslissing, genomen in de ene EU-lidstaat, ten uitvoer te leggen in een andere EU-lidstaat. Die beslissingen kunnen in Nederland dus direct, via het voor Nederland geldende executierecht, worden afgedwongen.

De uitvoeringswet voorziet daarbij in de mogelijkheid dat de partij tegen wie de beslissing wordt afgedwongen tegen de tenuitvoerlegging een executiegeschil vergelijkbaar met artikel 438 Rv kan aanspannen bij de voorzieningenrechter met de mogelijkheid van hoger beroep en cassatie (zie het voorgestelde artikel 23). Die partij kan daarbij de beslissing in de andere lidstaat weigeren te erkennen en zich daarmee verzetten tegen de tenuitvoerlegging. Daarnaast kan in een kort geding procedure tenuitvoerlegging van een beslissing op straffe van een dwangsom of zelfs lijfswang afgedwongen worden. Dergelijke procedures bestaan echter nu ook al.

Raad voor Rechtsbijstand

Effecten van het wetsvoorstel op de gesubsidieerde rechtsbijstand

Het wetsvoorstel zal naar verwachting enerzijds leiden tot minder 'exequatur' procedures, anderzijds zijn meer executiegeschillen denkbaar. Voor zover de Raad uit de Memorie van Toelichting kan afleiden, kunnen deze afname en toename in procedures grotendeels tegen elkaar weggestreept worden.

De uitvoeringswet heeft vooral gevolgen voor Internationale Kinderontvoeringszaken. Op dat terrein zijn de afgelopen jaren gemiddeld circa 50 toevoegingen per jaar aan advocaten en gemiddeld 25 tot 30 toevoegingen aan mediators afgegeven. Het gaat dus om slechts een zeer gering totaal aantal toevoegingen dat per jaar.

Daarbij geldt dat niet alle bij een procedure betrokken partijen in de regel in aanmerking zullen komen voor een toevoeging (circa 36,8% van de Nederlandse bevolking viel in 2019 binnen de inkomens- en vermogensgrenzen om in aanmerking te komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand).

Voorts kunnen kinderontvoeringen uiteraard ook plaats kunnen vinden tussen niet-EU lidstaten en Nederland. Die zaken lijken niet te worden geraakt door het wetsvoorstel.

De Raad verwacht dan ook dat de effecten van het wetsvoorstel op de gesubsidieerde rechtsbijstand gering tot nihil zullen zijn.

Hoogachtend,

Algemeen directeur/ Bestuurder
Raad voor Rechtsbijstand